

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
Кафедра економіки, менеджменту та управління територіями



КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС) Екологія

1) Шифр за ОНП: ВБ
2) Навчальний рік: 2022/2023
3) Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
4) Форма навчання: денна, заочна
5) Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»
6) Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»
7) Компонента спеціальності: вибіркова
8) Семестр: 7
9) Розробники карти: к. е. н., ст. дослідник, завідувач кафедри економіки, менеджменту та управління територіями ВСП «ІНО КНУБА» Чудовська Вікторія Анатоліївна; к. е. н., доцент, кафедри економіки, менеджменту та управління територіями ВСП «ІНО КНУБА» Тіхонова Наталія Олександрівна; к. е. н., доцент кафедри економіки, менеджменту та управління територіями Кушик-Стрельников Ярослав Володимирович.
10) Мова навчання: українська
11) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) -
12) Мета курсу: засвоєння і формування знань про основні закономірності взаємодії людини, суспільства і природи, особливості впливу антропогенних чинників на природне середовище та його зворотну дію, методи управління процесами природокористування, у тому числі економічні.
13) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення заняття	Посилання на програмні компетентності
1.	РН 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК 1 ЗК 2 ЗК 3 ЗК 8 ЗК 9 ЗК 13 СК 1 СК 3

2.	РН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК 1 ЗК 2 ЗК 3 ЗК 8 ЗК 9 ЗК 13 СК 1 СК 3
3.	РН 13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК 1 ЗК 2 ЗК 3 ЗК 8 ЗК 9 ЗК 13 СК 1 СК 3
4.	РН 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК 1 ЗК 2 ЗК 3 ЗК 8 ЗК 9 ЗК 13 СК 1 СК 3

14) Структура курсу:

Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/ІЗ	Самостійні роботи здобувача, год	Форма підсумкового контролю
30	30	-	1	90	залік
Сума годин:			150		
Загальні кількість кредитів ECTS:			5,0		

15) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

1. Наукові засади раціонального природокористування й охорони навколишнього середовища.
2. Форми антропогенного впливу на навколишнє середовище.
3. Проблеми раціонального природокористування і охорони довкілля в світі й Україні.

4. Екологічна безпека та політика екобезпечного розвитку.
5. Управління екологічною безпекою в Україні.
6. Екологічний аудит.
7. Екологічна паспортизація об'єктів
8. Оцінка впливу на довкілля та проблеми її організації.
9. Екологічний моніторинг. Система екологічної інформації.
10. Планування раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища.
11. Економічний механізм природокористування та ефективність здійснення природоохоронних заходів.
12. Розробка проєкту впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємстві.
13. Створення ефективної системи поводження з відходами на території вашого села, міста, громади.
14. Екологічна поведінка домашнього господарства.
15. Науково-технічний прогрес та довкілля.

Практичні:

1. Наукові засади раціонального природокористування й охорони навколишнього середовища.
2. Форми антропогенного впливу на навколишнє середовище.
3. Проблеми раціонального природокористування і охорони довкілля в світі й Україні.
4. Екологічна безпека та політика екобезпечного розвитку.
5. Управління екологічною безпекою в Україні.
6. Екологічний аудит.
7. Екологічна паспортизація об'єктів
8. Оцінка впливу на довкілля та проблеми її організації.
9. Екологічний моніторинг. Система екологічної інформації.
10. Планування раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища.
11. Економічний механізм природокористування та ефективність здійснення природоохоронних заходів.
12. Розробка проєкту впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємстві.
13. Створення ефективної системи поводження з відходами на території вашого села, міста, громади.
14. Екологічна поведінка домашнього господарства.
15. Науково-технічний прогрес та довкілля.

Індивідуальне завдання (інд. завдання з навчальної дисципліни студенти виконують відповідно до затвердженої тематики за їх власним вибором):

1. Екологічний паспорт об'єднаної територіальної громади.
2. Екологічний паспорт населеного пункту.
3. Екологічний паспорт території сільської ради.
4. Розвиток екологічного підприємництва на території вашого села, міста, громади (розробка бізнес плану або інвестиційного резюме);
5. Вирішення проблеми твердих побутових відходів на рівні свого населеного пункту та повторне використання матеріалів (розробка проєкту);
6. Проєкт вирощування органічної продукції на території вашого села, громади.
7. Реалізація агроекологічних проєктів на території вашого села, громади.
8. Проєкт впровадження відновлюваних джерел енергії на території вашого села, міста, громади.
9. Реалізація проєктів екологічного будівництва на території вашого села, міста, громади.
10. Проєкт розширення сфери застосування «зеленого» транспорту на території вашого села, міста, громади.
11. Програми розвитку зеленого туризму на території вашого села, міста, громади.
12. Еко-ландшафтний дизайн та облаштування території вашого села, міста, громади.
13. Проєкти природоохоронної оптимізації довкілля вашого села, міста, громади.
14. Програми екологічного оздоровлення басейнів річок на території вашого села, міста, громади.
15. Розробка проєкту впровадження системи екологічного менеджменту на території вашого села, міста, громади.
16. Розробка проєкту впровадження системи енергетичного менеджменту на території вашого села, міста, громади.
17. Розробка проєкту впорядкування і рекультивациі територій несанкціонованого складування твердих побутових і будівельних відходів на території вашого села, міста, громади.
18. Проєкт з підвищення рівня благоустрою та комунального обслуговування сільських населених пунктів, розташованих на території громади.
19. Проєкт комплексного озеленення міста.
20. Проєкт схеми екологічної мережі та озеленення території вашого села, міста, громади.
21. Проєкти впровадження енергоощадних технологій на території вашого села, міста, громади.
22. Розробка проєкту впровадження системи екологічного менеджменту на підприємстві.

23. Розробка проєкту впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємстві.
24. Обґрунтування доцільності проведення енергетичного аудиту об'єкта на території вашого села, міста, громади.
25. Екологічний паспорт підприємства.
26. Екологічний паспорт потенційно небезпечного об'єкта.
27. Створення ефективної системи поводження з відходами на території вашого села, міста, громади.
28. Екологічна поведінка домашнього господарства.

Самостійна робота студента:

- Тема 1. Наукові засади раціонального природокористування й охорони навколишнього середовища.
- Тема 2. Форми антропогенного впливу на навколишнє середовище.
- Тема 3. Проблеми раціонального природокористування і охорони довкілля в світі й Україні.
- Тема 4. Екологічна безпека та політика екобезпечного розвитку.
- Тема 5. Управління екологічною безпекою в Україні.
- Тема 6. Екологічний аудит.
- Тема 7. Екологічна паспортизація об'єктів
- Тема 8. Оцінка впливу на довкілля та проблеми її організації.
- Тема 9. Екологічний моніторинг. Система екологічної інформації.
- Тема 10. Планування раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища.
- Тема 11. Економічний механізм природокористування та ефективність здійснення природоохоронних заходів.
- Тема 12. Розробка проєкту впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємстві.
- Тема 13. Створення ефективної системи поводження з відходами на території вашого села, міста, громади.
- Тема 14. Екологічна поведінка домашнього господарства.
- Тема 15. Науково-технічний прогрес та довкілля.

16) Основна література:

1. Бабєць І. Г. Сталий розвиток і безпека регіону: навч. посіб. Львів: ЛДУВС, 2015. 267 с.
2. Гончаренко Н. В. Екологічний аудит: навч. посіб. Київ: Освіта України, 2014. 491 с.
3. Горун М. В., Пиріг Г. І., Файфура В. В., Федірко М. М. Екологія: навчальний посібник. Тернопіль: 2019. 156 с.
4. Зіновчук Н. В., Рашенко А. В. Екологічний маркетинг: навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 188 с.
5. Лико Д. В., Лико С. М., Портухай О. І. Екологія: навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2016. 304 с.
6. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / за заг. ред. Мельника Л. Г. Суми: Унів. кн., 2016. 759 с.
7. Резнікова Н. В. Глобальні екологічні проблеми в сучасному світі. Екологічна детермінанта міжнародних економічних відносин: навч. посіб. Київ: Вістка, 2016. 215 с.

17) Додаткова література:

1. Економіка довкілля і природних ресурсів: монографія / Ю. В. Дзядикевич та ін. Тернопіль: Астон, 2016. 392 с.
2. Сівак В. К., Солодкий В. Д., Ющенко Ю. С. Екологічна безпека територій та акваторій : навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2014. 247 с.
3. Удалов І. В., Решетов І. К. Еколого-геологічне картографування та моніторинг геологічного середовища. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. 149 с.
4. Царик Т. Є., Файфура В. В. Основи екології. Тернопіль, 2003. 208 с.
5. Шелудченко Б. А. Надзвичайні ситуації природного та антропогенного характеру. Кам'янець-Подільський: ТОВ "Каліграф", 2010. 150 с.
6. Шмандій В. М., Клименко М. О., Голік Ю. С., Прищеп А. М. Екологічна безпека: підручник. Херсон: Олді-плюс, 2013. 364 с.
7. Микитюк О. М., Злотін О. З., Бровдій В. М. Екологія людини. – Х.: ОВС, 2004. – 254 с.
8. Ратушняк Г. С., Джеджула В. В. Інтенсифікація біоконверсії коливальним перемішуванням субстрату.- Вінниця: Універсум, 2008.- 117 с.
9. Основи технологій виробництва в галузях народного господарства: навч. посібник. – К.: Кондор, 2005. – 716 с.
10. Гончарук В. В., Радовенчик В. М., Гомеля М. Д. Отримання та використання високодисперсних сорбентів з магнітними властивостями – Київ, 2003. – 263 с.
11. Angus M. Woodbury Hr. D. Principles of General Ecology. Toronto, 1987. 200p.
12. Gavrylenko M., Fedirko M., Dziubanovska N., Pyrih H., Brych V. and Halysh N.. 10th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT), Deggendorf, Germany, 2020, pp. 136-

139, DOI: 10.1109/ACIT49673.2020.9208930.

13. Vasylychko V., Skorobogaty Ya., Gryshchouk G. Ecological aspects of water as food and raw material in food industry, in Monograph: Ecological innovation, Eds.: O. Paraska, N. Radek, M. Bonek, University Professional Skills in Pinczow. – Pinczow, Poland. 2015. P. 91–116.

14. Ivashkiv I., Kupalova H., Goncharenko N., Andrusiv U., Streimikis J., Lyashenko O., Yakubiv V., Lyzun M., Lishchynskiy I., & Saukh I. (2020). Environmental responsibility as a prerequisite for sustainable development of agricultural enterprises. Management Science Letters, 10 (13), 2973–2984. DOI:10.5267/j.msl.2020.5.028

15. H. Lund, N. Duic, P. Alberg Østergaard, B. Vad Mathiesen, Future district heating systems and technologies: On the role of smart energy systems and 4th generation district heating, Energy, Vol 165, Part A, pp 614-619, 2018.

16. Fialko N. M., Timchenko N. P., Sherenkovsky Yu. V. The fourth generation of district heating and district heating systems in Ukraine. International Conference Topical Issues in Civil and Environmental Construction Lviv - Kosice - Rzeszow CEE 2019: Proceedings of the CEE 2019, p. 74-86.

18) Інформаційні ресурси:

1. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Бібліотека КНУБА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий тест (залік)	Сума
Результати роботи студентів під час семінару (практичної роботи)	Якість виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)		
25	25	50	100

20) Умови допуску до підсумкового контролю:

- відвідування лекцій;
- активність на практичних заняттях;
- дотримання термінів виконання РР;
- дотримання умов академічної доброчесності.

21) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).

22) Примітки:

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, менеджменту та управління територіями Протокол № 01/09 від 05.09. 2022	Завідувач кафедри економіки, менеджменту та управління територіями  к. е. н., ст. дослідник, В. А. Чудовська Голова НМР ВСП «ІНО КНУБА»
Схвалено Науково-методичною радою ВСП «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури» Протокол № 2 від 19.09.2022	 д. т. н., проф. Д. Е. Прусов